

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

THAI COMMUNITY PRODUCT STANDARD

มผช.๑๘๐/๒๕๖๓

ถ่านดูดกลิ่น

DEODORIZING CHARCOAL

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 97.195

ISBN 978-616-475-539-0

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ถ่านคูดกลีน

มผช.๑๘๐/๒๕๖๓

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๐๒-๓๓๓๔-๕

ประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
ฉบับที่ ๒๓๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓)
เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
ถ่านดุดกลิน

ตามที่ได้มีประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๑๗๙ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ยกเลิกและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ถ่านดุดกลิน และต่อมา คณะอนุกรรมการพิจารณามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คณะที่ ๑ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๓๕-๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ถ่านดุดกลิน มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๐/๒๕๖๐ และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ถ่านดุดกลิน ขึ้นใหม่

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบคำสั่งกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ ๕๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (กผช.) ของ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เลขาธิการสำนักงานมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม จึงออกประกาศยกเลิกประกาศสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฉบับที่ ๒๑๗๙ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐ และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ถ่านดุดกลิน มาตรฐานเลขที่ มผช.๑๘๐/๒๕๖๓ ขึ้นใหม่ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ประกาศ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

วันชัย พนมชัย

เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ถ่านดุดกลิ่น

๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมถ่านดุดกลิ่นที่มีถ่านเป็นส่วนประกอบหลัก บรรจุในภาชนะบรรจุ
- ๑.๒ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ไม่ครอบคลุมผลิตภัณฑ์สมุนไพรปรับกลิ่นอากาศที่ได้ประกาศเป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนแล้ว

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ถ่านดุดกลิ่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำถ่านมาบดให้มีความละเอียดตามต้องการ อาจเติมสมุนไพรหรือส่วนผสมอื่นที่มีสมบัติในการดุดกลิ่น เช่น ชา สะเดา ตะไคร้หอม เปลือกไข่ อาจบรรจุในวัสดุหุ้มห่อหรืออัดเป็นรูปทรงต่างๆ อาจแต่งสี หรือได้จากการนำผลไม้ หรือส่วนต่างๆ ของพืช มาเผาหรืออบในที่อับอากาศจนกลายเป็นถ่าน โดยยังคงรูปทรงผลไม้หรือส่วนต่างๆ ของพืชไว้เช่นเดิม บรรจุในภาชนะบรรจุ
- ๒.๒ การเผาถ่านหรืออบถ่าน หรือที่เรียกว่า “กระบวนการคาร์บอนไนเซชัน (carbonization)” หมายถึง กระบวนการให้ความร้อนในสภาพอับอากาศหรือจำกัดอากาศ ทำให้ออกซิเจนมีน้อย ไม่สามารถลุกไหม้ได้จนถึงขั้นตอนสุดท้าย ทำให้ไม้ ผลไม้ หรือส่วนต่างๆ ของพืชเปลี่ยนสภาพกลายเป็นถ่านสีดำ

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

- ๓.๑ ลักษณะทั่วไป
ต้องแห้ง อาจเป็นชิ้น ท่อน เม็ด ผง ไม่มีสิ่งแปลกปลอมหรือรา กรณีรูปทรงตามธรรมชาติของวัสดุที่นำมาใช้ทำหรืออัดขึ้นรูป อาจแตกหักได้บ้างเล็กน้อย
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- ๓.๒ วัสดุหุ้มห่อที่ใช้ (ถ้ามี)
ต้องเหมาะสม เรียบร้อย สามารถป้องกันไม่ให้ถ่านดุดกลิ่นร่วงออกมา
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- ๓.๓ ความชื้น
ต้องไม่เกินร้อยละ ๘ โดยน้ำหนัก
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AOAC หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า
- ๓.๔ ค่าไอโอดีน
ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕๐
การทดสอบให้ปฏิบัติตาม AWWA B604 หรือวิธีทดสอบตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมถ่านกัมมันต์ มาตรฐานเลขที่ มอก.๘๐๐ หรือวิธีทดสอบอื่นที่เทียบเท่า

๔. การบรรจุ

- ๔.๑ ให้บรรจุถ่านดูดกลิ่นในภาชนะบรรจุที่สะอาด ปิดได้สนิท และสามารถป้องกันสิ่งปนเปื้อนจากภายนอกได้ การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ
- ๔.๒ น้ำหนักสุทธิหรือจำนวนชิ้นของถ่านดูดกลิ่นในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก การทดสอบให้ใช้เครื่องชั่งที่เหมาะสมหรือวิธีนับ

๕. เครื่องหมายและฉลาก

- ๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุถ่านดูดกลิ่นทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (๑) ชื่อผลิตภัณฑ์ (ตามชื่อ มผช.) หรือชื่อที่สื่อความหมายตาม มผช. เช่น ถ่านดูดกลิ่น ผลไม้เผาดูดกลิ่น ถ่านผสมสมุนไพรดูดกลิ่น ถ่านไม้เผาดูดกลิ่น
  - (๒) ส่วนประกอบที่สำคัญ
  - (๓) ขนาดหรือมิติ (ถ้ามี) เป็นเซนติเมตรหรือนิ้ว
  - (๔) น้ำหนักสุทธิ เป็นกรัม หรือจำนวน เป็นชิ้น
  - (๕) เดือน ปี หรือ ปี เดือน ที่ทำ
  - (๖) วิธีใช้
  - (๗) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น
- หมายเหตุ** (๑) ชื่อผลิตภัณฑ์และชื่อทางการค้าให้ขนาดตัวอักษรใหญ่กว่าข้อความอื่น
(๒) ส่วนประกอบให้ใช้ภาษาไทย หรือภาษาไทยทับศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอังกฤษ

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ถ่านดูดกลิ่นที่มีส่วนประกอบเดียวกัน ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป วัสดุหุ้มห่อที่ใช้ (ถ้ามี) การบรรจุ และเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ หน่วยภาชนะบรรจุ เมื่อตรวจสอบแล้วทุกตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ข้อ ๓.๒ ข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าถ่านดูดกลิ่น รุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
  - ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบความชื้นและค่าไอโอดีน ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๕ หน่วยภาชนะบรรจุ เพื่อทำเป็นตัวอย่างรวม โดยมีน้ำหนักรวมไม่น้อยกว่า ๓๐๐ กรัม กรณีตัวอย่างไม่พอให้ชักตัวอย่างเพิ่มโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันให้ได้ตัวอย่างที่มี น้ำหนักรวมตามที่กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๓ และข้อ ๓.๔ จึงจะถือว่า ถ่านดูดกลิ่นรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน

ตัวอย่างถ่านดูดกลิ่นต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าถ่านดูดกลิ่นรุ่นนั้น เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้
